

Iso-Ruokjärven suojeluyhdistys ry

18.4.2022

Jäsenkirje 1/2022

Hyvät Iso-Ruokjärveläiset,

Kevät etenee ja samalla myös yhdistyksessä asiat ovat edenneet vauhdilla. Toistaiseksi järvellä on vielä varsin talvisen näköistä, mutta toivottavasti säät pian lämpenevät ja mökkikausi pääsee kunnolla alkamaan.

Ylimääräinen vuosikokous pidettiin 6.2.2022 ja siinä käsiteltiin Vahasen tuottamaa kunnostus- ja hoitosuunnitelmaa sekä hallituksen sen pohjalta valmistelemaa esitystä toimenpidesuunnitelmasta tuleville vuosille. Toimenpidesuunnitelma hyväksyttiin kokouksessa, ja hallitus on sen jälkeen urakoinut sen parissa ja jatkanut suunnitelman työstämistä tarkemmalle tasolle. Samalla hallitus on käynyt keskusteluja mm. Lohjan kaupungin, ely-keskuksen, maanomistajien ja Vahasen konsulttien kanssa.

Tässä jäsenkirjeessä esittelemme tämänhetkisen tilanteen ja suunnitelman toimenpiteiden suhteen. Keskustelut ja selvitykset jatkuvat edelleen, ja suunnitelma tulee vielä tarkentumaan. Kirjeen lopusta löytyy karkea aikataulu tuleville vuosille. Sekin tulee tarkentumaan vielä tämän kesän aikana. Heinä-elokuun vuosikokouksessa keskustellaan toimenpidesuunnitelman senhetkisestä tilanteesta ja aikataulusta sekä rahoitushausta.

Toimenpidesuunnitelmassa listattiin toimenpiteitä ulkoisen ja sisäisen kuormituksen vähentämiseen sekä yleisiä toimenpiteitä. Alla on kuvattu eri toimenpiteiden tilanne tässä kohtaa kevättä.

Ulkoisen kuormituksen vähentäminen

Biohiilisäkit

Toimenpidesuunnitelmassa 6.2.2022 kuvailtu:

Yhdistys hankkii ensivaiheessa biohiilisäkkejä Riihilahdenpuroon sekä Ruokjärvenpuroon. Tehdään talkootyönä. Kustannusarvio: 1000 litran biohiilisäkki = 750 €, mikä riittää kahteen puroon. Muut järveen laskevat purot huomioidaan jatkossa.

Tilanne huhtikuussa 2022:

Hallitus on selvittänyt säkkien toimittajaa ja sopivinta materiaalia säkkien sisällöksi. Toimittajaksi valikoitui Carbons, joka suositteli Iso-Ruokjärveen pajusta valmistettua hiilihaketta, koska sillä

saadaan poistettua sekä typpeä että fosforia. Yhdessä Carbonsin kanssa suunniteltiin myös säkkien sijoitusta sekä tarvittava määrä säkkejä eri uomiin. Positiivisena yllätyksenä sopivin materiaali meille on halvempaa kuin mihin olimme alun perin varautuneet!

Materiaalin hinnaksi tuli 650€ ja siitä saadaan koottua 21 pienempää säkkiä, joista riittää materiaalia Riihilahdenpuron ja Ruokjärvenpuron lisäksi myös Kukkamäenpuroon, Pitkänperälahdenpuroon ja Vitalahdenpuroon. Näin kaikkien Vahasen raportissa mainittujen uomien aiheuttamaan kuormitukseen päästään puuttumaan jo tässä vaiheessa! Säkkien käyttöikä on 4 vuotta.

Säkkien asentaminen ei edellytä koneita eikä uomien muokkaamista, vaan ne asennetaan ja poistetaan hartiavoimin, eikä niistä jää jälkiä ympäristöön. Hallitus on hankkinut maanomistajilta luvat säkkien asennukseen ja varmistanut myös ely-keskukselta, että säkkien asentaminen on sallittua.

Hallitus on tehnyt säkeistä tilauksen ja ne asennetaan talkootyönä toukokuussa säiden salliessa.

Kosteikot

Toimenpidesuunnitelmassa 6.2.2022 kuvailtu:

Aloitetaan suunnittelu kosteikon tekemisestä Riihilahdenpuroon, Ruokjärvenpuroon ja Vitalahdelle.

Tilanne huhtikuussa 2022:

Hallitus on aloittanut keskustelut maanomistajien kanssa ja tarkemman perehtymisen aiheeseen. Koska kyseessä on suurempi ja kallis toimenpide, tarkoituksena on käyttää vuosi 2022 keskusteluihin ja suunnitteluun ja painottaa aluksi Vitalahden kosteikkoa. Vitalahdessa tarvittavilta maanomistajilta on saatu alustavasti luvat kosteikon perustamiseen. Selvitystyö jatkuu parhaillaan.

Sisäisen kuormituksen vähentäminen

Koekalastus

Toimenpidesuunnitelmassa 6.2.2022 kuvailtu:

Aloitetaan neuvottelu koekalastuksen aikaansaamisesta rannan asukkaiden ja kalastusosakaskunnan kanssa. Tämä edellyttää lisärahoituksen suunnittelua usean tuhannen euron suuruusluokassa. Toisaalta kalastusosakaskunnan ja toisaalta Seppo Hiekkavuon kanssa on jo käyty alustavia neuvotteluja. Tavoitteena saada 6000 kg roskakalaksi luokiteltavaa kalaa pois järvestä parin vuoden aikataululla.

Tilanne huhtikuussa 2022:

Hallitus on selvittänyt koekalastuksen hintoja ja mahdollisia tekijöitä. Lisäksi on keskusteltu kalaosuuskunnan kanssa. Mikäli koekalastus teetetään ulkopuolisella taholla, se tulee huomattavan kalliiksi (7000-9000€). Koekalastukseen olisi mahdollista hakea 50% ely-rahoitusta

vuodelle 2023. Koekalastusta on mahdollista tehdä pienimuotoisesti myös talkootyönä, ja Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö (LUVY) järjestää opastusta mm. suojeluyhdistyksille koekalastuksen tekemisestä omatoimisesti.

Koska koekalastus on ulkopuolisella teetettynä kallista ja toisaalta talkootyönä tehtynä vaatii sekä perehtymistä että runsaasti talkoovoimia, hallitus on selvittänyt myös, onko koekalastus Iso-Ruokjärven tapauksessa tarpeellinen vai voidaanko siirtyä suoraan nuottaukseen roskakalan poistamiseksi. Hallitus on kysynyt neuvoa Vahanan Environmentilta, LUVYlta sekä ely-keskukselta. Jokaisen kanta on ollut sama siinä, että koekalastus on hyödyllinen mikäli halutaan tietoa järven kalalajistosta, mutta mikäli tarkoituksena on roskakalan poistaminen, voidaan ohittaa koekalastus ja siirtyä suoraan nuottaukseen.

Nuottaus on huomattavasti koekalastusta edullisempaa ja sillä saadaan välittömästi vaikutusta järven tilaan. Koekalastus voitaisiin toteuttaa aikaisintaan vuonna 2023 ja kalan poistoon päästäisiin todennäköisesti seuraavana vuonna, mutta siirtymällä suoraan nuottaukseen päästään vuonna 2023 jo poistamaan roskakalaa järvestä. Nuottaus tulee tehdä kahtena vuonna.

Hallitus esittää, että ostettu koekalastus jätetään tässä kohtaa väliin ja pyritään yhteistyössä kalaosuuskunnan kanssa nuottaamaan keväällä 2023. Näin päästään jo ensi vuonna hoitamaan järveä poistamalla sieltä ravinteita roskakalojen mukana. Nuottausta varten on mahdollista hakea ely-keskukselta rahoitusta (50%).

Niitto/juurien haraussuunnitelma

Toimenpidesuunnitelmassa 6.2.2022 kuvailtu:

Kesälle 2022 tehdään niitto/juurien haraussuunnitelma. Tähän voidaan yhdistää imuruoppaus umpeenkasvamisen vähentämiseksi. Toteutetaan Ilanderin salmen kunnostus. Kustannusarvio 500 €.

Tilanne huhtikuussa 2022:

Yhdistyksen jäsenille tehtiin maaliskuussa jäsenkysely, jolla kartoitettiin halukkuutta kasvillisuuden poistoon omassa rannassa kesällä 2022 (niitto, juurien poisto ja/tai imuruoppaus). Järvellä on myös aiempina vuosina tehty näitä toimenpiteitä ja hallitus on tilannut järvelle koneen niittoa/juurien poistoa varten. Tänä vuonna käytettiin jäsenkyselyä kartoittamaan, millaista laitteistoa tulevana kesänä tarvitaan ja milloin toimenpiteitä toivottaisiin. Itse toimenpiteiden toteuttaminen toimii samaan tapaan kuin ennenkin: yhdistys tilaa laitteistoa järvelle, mutta kukin jäsen päättää itse, haluaako tilata toimenpiteitä omaan rantaansa ja on myös itse vastuussa tontillaan tehtävistä toimenpiteistä.

Kyselyyn tuli 31 vastausta ja kiinnostuneita kasvillisuuden poistoon oli yli 20. Hallitus käytti vastauksia suunnitellessaan tulevan kesän toimenpiteitä sekä ollessaan yhteydessä ely-keskukseen kysyen heiltä kantaa toimenpiteiden ajankohtaan sekä ilmoitusten hoitamiseen. Tämän perusteella todettiin, että ely-ilmoitukset kannattaa hoitaa niin, että järveläisten ilmoitukset kootaan yhteen ja lähetetään ely-keskukseen pakettina saatekirjeineen.

Kasvillisuuden poistoon liittyvistä asioista yhdistyksessä vastaa Veikko Nyholm, joka lähetti kyselyn perusteella kasvillisuuden poistosta kiinnostuneille 7.4.2022 pyynnön ely-ilmoituslomakkeiden toimittamisesta. Mikäli kasvillisuuden poistoon liittyen tulee kysyttävää, olethan yhteydessä suoraan Veikko Nyholmiin, veikko.nyholm@gmail.com tai 050 3014 767.

Suunnitelman perusteella juurien harausta tehdään viikoilla 17-18 ja niittoa viikolla 23. Toinen niitto tehdään elokuussa ja imuruoppaus syksyllä. Aikataulu on suunniteltu sekä järveläisten toiveiden että ely-keskuksen perusteella: ely-keskus ei suosittele niittoa 1.5.-15.7. välillä. Juurien harauksen ja imuruoppauksen suositusaika on 1.9.-30.4.

Muut toimenpiteet

Järven hapetus ja/tai pohjasedimentin poisto

Toimenpidesuunnitelmassa 6.2.2022 kuvailtu:

Pidemmällä aikavälillä harkitaan järven hapetusta ja suurempana operaationa, jos tarpeen, pohjasedimentin poistoa.

Tilanne huhtikuussa 2022:

Tämä ei ole tällä hetkellä ajankohtaista. Näitä toimenpiteitä alettaisiin suunnitella ainoastaan, mikäli muilla toimenpiteillä ei olisi tarvittavaa vaikutusta ja järven tila sitä vaatii.

Vesikiikarin hankinta

Toimenpidesuunnitelmassa 6.2.2022 kuvailtu:

Yhdistys hankkii tai vuokraa vesikiikarin vesiruton havaitsemiseksi ja mahdollisen raivauksen suorittamiseksi.

Tilanne huhtikuussa 2022:

Vesikiikarin hankinta on työn alla.

Järjestäytyminen, talkotoiminta ja varainhankinta

Toimenpidesuunnitelmassa 6.2.2022 kuvailtu:

Tehostetaan järjestäytymistä, talkotoimintaa ja varainhankintaa em. toimenpiteiden toteuttamiseksi.

Tilanne huhtikuussa 2022:

Yhdistys on kevään aikana saanut kaksi uutta jäsentä. Lisäksi on aloitettu kehittämään tiiviimpää yhteistyötä Vähä-Ruokjärven suojelyhdistyksen (VÄRY) kanssa.

Rahoitustarve ja rahoituksen suunnittelu tarkentuu sitä mukaa kun toimenpiteiden suunnittelu jatkuu. Tällä hetkellä keskustelut ja suunnittelu ovat vielä moneen suuntaan kesken. Elyltä on mahdollista saada 50% rahoitusta toimenpiteille. Kyseessä on sama rahoitus jota saatiin kunnostus- ja hoitosuunnitelmaan, ja Vahasen raportti toimii hyvänä perusteluna lisärahoituksen pyytämiseksi. Syksyn rahoitushaussa ely-rahoitusta voidaan hakea esim. nuottaamiselle keväällä 2023.

Jäsenhankinta sekä talkotoiminnan ja varainhankinnan suunnittelu jatkuvat. Mikäli olet kiinnostunut osallistumaan toimenpiteiden suunnitteluun ja/tai toteuttamiseen tai sinulla on ideoita mahdollisista rahoittajista, olethan yhteydessä sihteeriin.

Rantakasvuston määrä

Toimenpidesuunnitelmassa 6.2.2022 kuvailtu:

Kiinnitetään asukkaiden huomiota rantakasvuston määrään.

Tilanne huhtikuussa 2022:

Pyydämme järveläisiä kiinnittämään huomiota rannassaan olevien kasvien määrään. Mikäli aivan vesirajassa kasvaa runsaasti kasveja joiden lehtiä ja muita osia päätyy järveen, maatuessaan ne lisäävät osaltaan järvessä olevien ravinteiden määrää. Näin ollen omaa rantaa kannattaa välillä tarkistaa ja tarvittaessa poistaa kasvillisuutta, mikäli vaikuttaa siltä, että kasveista päätyy paljon ainesta järveen. Siitä on hyötyä oman rannan lisäksi myös muulle järvelle.

Järven tilan omaseurannan kehittäminen

Jotta pystymme selvittämään, miten järvellä tehtävät toimenpiteet vaikuttavat järven tilaan, tarkoituksena on jatkokehittää järven tilan seurantaa. Tarkoituksena on pystyä seuraamaan järven tilan kehittymistä mahdollisimman pitkälle talkoovoimin ja käyttää maksullisia tutkimuksia ainoastaan silloin, kun se on välttämätöntä (esim. veden laadun analysointi).

Viime vuonna aloitetut näkösyvyysmittaukset jatkuvat myös tänä vuonna, minkä lisäksi hallitus on keskustellut Vähä-Ruokjärven suojeluyhdistyksen kanssa ja saanut heiltä vinkkejä siihen, miten järven tilaa kannattaa seurata, jotta saadaan mahdollisimman kattavasti tietoa talkoovoimin. Suunnittelu jatkuu edelleen ja palaamme myöhemmin aiheeseen.

Aikataulu tuleville vuosille

Tässä vielä hallituksen laatima karkea aikataulu eri toimenpiteille. Aikataulu tarkentuu sitä mukaa kun toimenpiteiden suunnittelu ja toteutus etenee - tässä vaiheessa osassa toimenpiteitä ollaan vielä alustavassa keskustelu- ja suunnitteluvaiheessa, joten tulevat vuodet näyttävät vielä varsin tyhjiltä, mutta pidämme teidät ajan tasalla sitä mukaa kun asiat selkiytyvät.

2022

- Hiilisäkkien asentaminen järven tulouomiin
- Niitto-/juurien haraussuunnitelma
- Niittoa, juurien poistoa, imuruoppausta
- Kosteikon perustamiseen liittyvät keskustelut/suunnittelu, pääpaino Vitalahdessa
- Järven tilan omaseurannan kehittäminen
- Rahoitushaku elyiltä (lokakuu)

2023

- Nuottaus
- Kosteikon valmistelu/perustaminen Vitalahdelle
- Niittoa, juurien poistoa, imuruoppausta
- Järven tilan omaseuranta

2024

- Nuottaus
- Kosteikon valmistelu/perustaminen Vitalahdelle
- Niittoa, juurien poistoa, imuruoppausta
- Järven tilan omaseuranta

2025

- Niittoa, juurien poistoa, imuruoppausta
- Järven tilan omaseuranta

2026

- Niittoa, juurien poistoa, imuruoppausta
- Järven tilan omaseuranta
- Hiilisäkkien poistaminen/vaihtaminen (omaseurannan perusteella arviointi säkkien vaikuttavuudesta)

Mikäli tästä kirjeestä herää kysymyksiä, kommentteja tai ideoita tai haluat osallistua toimintaan, olethan yhteydessä hallitukseen. Otamme mielellämme mukaan vapaaehtoisia auttamaan toimenpiteiden suunnittelussa ja toteutuksessa!

Heinä-elokuun vuosikokouksessa on tarkoitus keskustella toimenpidesuunnitelmasta ja aikataulusta ja sopia yhdessä rahoitushakuun liittyvistä asioista. Kommentteja ja huomioita saa kuitenkin mielellään lähettää jo ennen sitä, jolloin pystymme ottamaan ne huomioon toiminnassa.

Pidetään järvestä huolta yhdessä!

Aurinkoista kevään jatkoa,

Kristiina Pulkki

sihteeri

Iso-Ruokjärven suojeluyhdistys ry